

energi för nästa generation

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över rapporter om kundskydd på fjärrvärmemarknaden samt utvärdering av Fjärrvärmenämndens funktion

Ert dnr KN2026/00278

Svensk Bioenergi¹, Svebio, är en branschorganisation med drygt 250 företag, organisationer och personer som är verksamma inom bioenergibranschen i Sverige.

Svebio tackar för möjligheten att lämna yttrande över Energimarknadsinspektionens delrapport Informationsåtgärder för kundskydd och analys av tredjepartstillträde på fjärrvärmemarknaden (Ei R2025:05) och slutrapport Förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden (Ei 2025:16) samt Statens energimyndighets rapport Utvärdering av Fjärrvärmenämndens funktion (ER 2024:19).

Bakgrund

Energimarknadsinspektionen (Ei) fick 2024 regeringens uppdrag att analysera behovet av ett förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden samt föreslå och genomföra insatser för att stärka fjärrvärmekundens ställning. Ei har föreslagit ändringar i fjärrvärmelagen (2008:263) och Fjärrvärmeförordningen (2008:526) i syfte att stärka kundskyddet på fjärrvärmemarknaden.

Förslaget omfattar ett antal åtgärder. Den första åtgärden innebär att 18 § fjärrvärmelagen kompletteras med ett bemyndigande om att meddela föreskrifter om vilken information fjärrvärmeföretag ska lämna vid underrättelser om villkorsändringar och hur informationen ska tillhandahållas. Vidare föreslås att 9 § fjärrvärmeförordningen kompletteras med en bestämmelse om att Ei får meddela sådana föreskrifter.

Förslaget innebär även att fjärrvärmelagen kompletteras med en ny bestämmelse som ålägger fjärrvärmeföretag att betala en årlig fjärrvärmeavgift. Avgiften ska finansiera Ei:s verksamhet enligt fjärrvärmelagen, vilket omfattar tillsyn, föreskriftsarbete och offentliggörande av information till allmänheten. Avgiftens storlek föreslås stå i proportion till den mängd värme som respektive fjärrvärmeföretag levererat. Vidare föreslås att regeringen ges bemyndigande att meddela föreskrifter om avgiftens konstruktion. Det ska vara möjligt att överklaga ett beslut om fjärrvärmeavgift.

¹ Nytt namn antaget vid årsmöte i april 2025.

energi för nästa generation

Den föreslås vidare att 13 § fjärrvärmelagen ändras så att en ansökan om medling i Fjärrvärmenämnden ska beviljas, oavsett om nämnden bedömer att medlingen kan leda till en överenskommelse. Slutligen föreslås att nämnden vid avslutad medling ska meddela ett skriftligt beslut som innehåller en motivering, en redogörelse för medlingens genomförande, parternas ståndpunkter och nämndens rekommendationer.

Bestämmelserna om fjärrvärmeavgift och ändringarna av medlingsreglerna i Fjärrvärmenämnden föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Vidare har Energimyndigheten haft i uppdrag från regeringen att utvärdera Fjärrvärmenämndens funktion och ändamålsenlighet. Energimyndighetens analys visar att nämnden inte har bidragit till ett ökat förtroende mellan marknadens aktörer och inte heller stärker kundernas position gentemot fjärrvärmeföretagen. Energimyndighetens förslag är därför att Fjärrvärmenämnden bör läggas ned.

Svebios synpunkter

Kraft- och fjärrvärme är en central del av Sveriges energisystem och spelar en avgörande roll för både uppvärmning och elproduktion. Fjärrvärme står för över hälften av uppvärmningen i bostäder och lokaler i Sverige, och i flerbostadshus är andelen omkring 90 procent.

Systemet bidrar inte bara till trygg värmeförsörjning utan också till elproduktion genom kraftvärme, vilket stärker energisystemets stabilitet – särskilt under kalla perioder när efterfrågan är som högst. Genom att till stor del baseras på inhemska och förnybara energikällor är kraft- och fjärrvärmen dessutom en viktig del av Sveriges försörjningstrygghet och klimatomställning.

Svebio delar Ei:s uppfattning om vikten av transparens och information. Det är rimligt att kunder får tillräcklig information om skälen till prisändringar, inte minst för att bygga förtroende och förståelse mellan fjärrvärmebolagen och dess kunder. Samtidigt är det viktigt att påpeka att värmemarknaden redan idag är transparent och att fjärrvärmeföretagen redovisar sin ekonomi till Ei, samt att Prisdialogen ger både lokal och central prövning av prisändringar. Fjärrvärmeföretagen har också skyddat kunderna sedan energikrisens inledning genom att inte höja priserna i paritet med de ökade kostnaderna för att producera fjärrvärme. Svebio avstyrker därför förslaget att skälighetsbedöma priset på fjärrvärme. Det känns mycket främmande med en sådan reglering på en öppen marknad.

Svebio välkomnar förslaget att förändra Fjärrvärmenämndens uppdrag, att utöka medlingsfunktionen samt att införa krav på att nämnden motiverar och offentliggör sina beslut. Samtidigt är vi avstyrker förslaget att nämnden ska bevilja samtliga ansökningar om medling. En sådan ordning riskerar att skapa starka incitament för kunder att använda medlingsprocessen för att fördröja prisjusteringar – en problematik som även Energimyndigheten lyfter i sin utvärdering. Detta kan leda till betydande orättvisor mellan kunder och i praktiken driva upp kostnaderna för majoriteten, samtidigt som det innebär avsevärda administrativa och ekonomiska bördor för fjärrvärmeföretagen.

energi för nästa generation

Svebio anser vidare att jämförelser mellan fjärrvärmeföretag är missvisande, eftersom varje nät präglas av unika förutsättningar vad gäller geografi, storlek, ålder och teknik. Av konsekvensutredningen framgår att cirka 170 företag driver 440 fjärrvärmenät i Sverige, med en ägarstruktur som omfattar 129 kommunala företag, 33 privatägda, ett statligt ägt samt sju med blandat ägande. Förutsättningarna skiljer sig därmed avsevärt åt. Om syftet är att stärka kundernas ställning bör jämförelser i stället göras mellan olika värmelösningar, inte mellan företag med helt olika strukturella villkor.

Vi ser också risker med förslaget om en ny fjärrvärmeavgift för att finansiera en utökad tillsyn av Ei. I praktiken kommer kostnaden sannolikt att belasta fjärrvärmekunderna. Svebio förespråkar därför fortsatt anslagsfinansiering av Ei:s tillsyn, för att undvika ytterligare administration och ökade kostnader för kunderna.

Energimyndigheten föreslår att Fjärrvärmenämnden på sikt avvecklas och ersätts av en gemensam tvistlösningsfunktion för el, gas och värme, samt att tillsynen över fjärrvärmemarknaden förändras. Svebio delar bedömningen att nämnden i sin nuvarande form inte fungerar tillfredsställande, men är överraskade över att myndigheten föreslår en avveckling innan alternativa lösningar analyserats. Utvärderingen saknar dessutom nödvändiga lagförslag, vilket innebär att en sådan förändring skulle kräva en lång beslutsprocess.

Slutligen vill Svebio understryka att fjärrvärmens måste ersättas för den samhällsnytta den levererar. Lönsamheten i branschen har varit mycket svag under senare år. De ekonomiska uppgifter som fjärrvärmeföretagen rapporterar till Ei, tillsammans med årsredovisningar, visar att särskilt 2023–2024 var mycket utmanande, med resultat nära noll för branschen som helhet. Nu när biobränslemarknaderna stabiliserats ser vi dock en viss förbättring.

Mot denna bakgrund är det avgörande att nya kostnader och administrativa krav inte vältras över på företagen. Det är problematiskt att införa nya regler och avgifter utan att beakta den samlade belastningen på näringslivet. När avgifter bedöms nödvändiga bör de alltid föregås av konsekvensanalyser som tydligt belyser effekterna, särskilt för små företag.

Stockholm den 11 maj 2026
SVENSK BIOENERGI

Anna Törner
VD

energi för nästa generation

Kopia till
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Svensk Bioenergi Kammakargatan 22, 111 40 Stockholm Tel +46 (0)8 441 70 80 info@svebio.se www.svebio.se